

Nr 618

Av fru **Andrén m. fl.**, om bidrag till Jordbrukarungdomens förbund för vidgad klubbverksamhet bland kvinnlig ungdom.

Landsbygdens avfolkning blir ett alltmer brännande problem. Det har sedan flera år varit föremål för statsmakternas uppmärksamhet. De åtgärder, som vidtagits, har varit otillräckliga. Särskilt är de unga kvinnornas inflyttning till städerna alarmerande. Proportionerna mellan män och kvinnor på den rena landsbygden var redan 1945 sådan, att det i åldrarna 15—30 år blott fanns 498 kvinnor på 1 000 män och i åldern 25—30 endast 328.

År 1950 fanns inom den jordbrukande befolkningen:

i åldrarna	ogifta män	ogifta kvinnor
20—29	78 986	27 731
29—39	42 405	12 076
Summa	121 391	39 807

Det är uppenbart att ett kvinnounderskott av denna storlek har ödesdigra konsekvenser för hemmen och familjbildningen på landet.

Även för städernas del vållar den stora inflyttningen svårbemästrade problem, bostadsbrist, trångboddhet, trafikproblem, ungdomskriminalitet etc. (Andra kammarens allmänna beredningsutskott 1952, nr 18.)

De problem som här möter är stora och svårbemästrade. Vad som nu kan göras för att hindra flykten från landsbygden är bl. a. att intensifiera ungdomsverksamheten på landsbygden och särskilt bland den jordbrukande befolkningen.

Jordbrukarungdomens förbund har på detta område gjort stora insatser. Inom JUF:s ram har verksamheten Unga odlare, numera kallad 4-H klubbar, byggts upp för pojkar och flickor i åldrarna 11—18 år. (Jordbruksutskottet 1954: 36.)

JUF har åtnjutit samma statsanslag de två senaste åren. I årets statsverksproposition (IX huvudtiteln nr 39) föreslås ingen höjning, trots att omkostnaderna stigit. Rörelsen står därför inför hotet att få inskränka sin verksamhet. Motionärerna anser att detta vore synnerligen olyckligt. När JUF i petita till nionde huvudtiteln begär ökade anslag, har detta skett bl. a. för att kunna fullfölja sina planer på ett väsentligt utbyggt arbete bland den kvinnliga ungdomen, som hittills varit vanlottad i fråga om ledarkrafter och instruktörer. Vi vill understryka angelägenheten av att ett sådant anslag beviljas.

Det torde vara av betydelse att, medan man nu håller på att pröva sig fram

till en lämplig utformning av enhetsskolans klass 9 y och en utbyggnad av yrkesskolan, uppmuntra den förberedande yrkesträningen. JUF kan bidra här till genom att skapa intresse för utbildning inom jordbrukets yrken.

Det slag av ungdomsverksamhet, som 4-H klubbarna och andra grenar av JUF bedriver, synes oss ytterligt värdefullt. Det rikhaltiga programmet med arbetstävlingar, egna ekonomiska företag med odlingar och djuruppfödning, traktorskötarkurser, tävlingar och kunskapsprov inom jordbruk, trädgårds-skötsel, hem och hushåll, fritidsgrupper m. m. anser vi vara en god form för ungdomsverksamhet. En 4-H klubb hjälper till att ge ungdomarna en första ekonomisk fostran och skapa trivsel i hembygden samt lär dem gott kamratskap och samarbete och fostrar dem till en god livsstil.

Det vore en beklaglig form av sparsamhet att genom alltför snäv bidragsgivning hålla sådan verksamhet tillbaka. F. n. finns i 4-H klubbarna över 30 000 medlemmar, men siffran kunde och borde mångdubblas, under förutsättning att tillräckligt antal instruktörer finnes att tillgå.

Då blott en instruktör f. n. finnes i varje län och denne i regel är manlig, anser man inom JUF att flickornas speciella intresseområden blir försummade. Man kan endast under några korta sommarmånader anställa kvinnliga instruktörer.

Vad som främst behövs är heltidsanställda kvinnliga instruktörer i varje län, som särskilt kan ägna sig åt kursverksamhet bland flickorna. JUF beräknar att varje länsinstruktörstjänst drar en kostnad av ca 16 000 kronor. Det finns 26 distrikt i landet. Man tänker till en början låta instruktörerna verka i mer än ett län. Man räknar med att kunna få hälften av kostnaderna täckta genom anslag från lokala myndigheter, institutioner och organisationer.

Även om utgifterna för en utbyggd instruktörsverksamhet härigenom skulle för statens del avsevärt begränsas, vill vi icke för närvarande med hänsyn till den sparsamhet med allmänna medel, som bör iakttagas, ifrågasätta det anslagsbelopp, som i och för sig kunde anses välmotiverat. Vi finner det dock angeläget att i någon mån öka JUF:s resurser genom att med ett förhöjt anslag skapa möjlighet att åtminstone i vissa län anställa kvinnliga instruktörer.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställer vi,

att riksdagen må som bidrag till JUF för vidgad klubbverksamhet bland kvinnlig ungdom på landsbygden bevilja ett anslag på 40 000 kronor.

Stockholm den 26 januari 1956

Ingrid Andrén

Brita Löwenhielm

Karin Wetterström

Sven Svensson
i Krokstorp

Sven O. Antby

Elsa Ewerlöf